

Yhtymäkokous

Kokoustiedot

Aika 17.6.2026

Paikka Kokous järjestetään sähköisenä kokouksena

Käsiteltävät asiat

Kokoustiedot ja osallistujat	1
1 § Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen	3
2 § Tilinpäätös 2025, Toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2025	5
3 § Tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2025	9
4 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025	14
5 § HUS-yhtymän vuoden 2026 hankekohtaisen investointiohjelman tarkentaminen sekä Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen, vaiheen 2 hankkeen kustannusarviomuutos	16
6 § TAE 2027 valtion rahoitus hyvinvointialueille ja kehyksen valmistelu	22
7 § Henkilöstösuunnittelun kehittäminen ja tätä tukevat hallintosääntömuutokset	30
8 § Omistajaohjaus ja konserniohje	34
9 § Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2025	37
10 § Yhtymähallituksen varajäsenen sekä lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan varajäsenen vaali	41

17.6.2026

Aika 17.6.2026 10:00 -**Paikka** Kokous järjestetään sähköisenä kokouksena**Lisätietoja****Osallistujat** Yhtymäkokousedustaja, Helsingin kaupunki
Päätöksentekijät Yhtymäkokousedustaja, Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Yhtymäkokousedustaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue**Muut** Risto Rautava, yhtymähallituksen puheenjohtaja
Aino Laine, yhtymähallituksen varapuheenjohtajaMatti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS
Lauri Tanner, hallintojohtaja, HUS

17.6.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Asia omana pykälänä listalla.

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Asia omana pykälänä listalla.

1 § Kokouksen järjestäytyminen ja ääniluettelon vahvistaminen

Selostus

Perussopimuksen 7 §:n mukaan yhtymäkokouksessa kutakin jäsentä edustaa yksi edustaja, joka käyttää edustamansa jäsenen äänivaltaa. Perussopimuksen 9 §:n mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä ja yli puolet jäsenten äänivallasta on edustettuna kokouksessa.

Perussopimuksen 8 § mukaisesti yhtymäkokouksessa jäsenten äänivalta jakautuu niiden asukasmäärien suhteessa. Perussopimuksen 37 §:n mukaan ensimmäisellä vaalikaudella HUS-yhtymän jokaisen jäsenen äänivalta perustuu Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vuoden 2020 lopussa olevien tietojen mukaiseen asukasluukuun.

Äänivallan ollessa prosentuaalinen osuus väkiluvussa, äänen kokonaismääräksi voidaan asettaa selkeyden vuoksi sadalla jaollinen luku. Asukasluvut jäsenittäin Tilastokeskuksen väestörakennetilaston vuoden 2020 lopussa olevien tietojen mukaisesti on kuvattu perussopimuksen perusteluissa.

Asukaslukujen erojen huomioimiseksi äänivalta tulisi määrittää riittävällä tarkkuudella ja näin ollen HUS-yhtymän äänen kokonaismääräksi muodostuisi 1000 ääntä, jotka jakautuisivat jäsenittäin niiden asukaslukujen suhteessa ääniluettelossa kuvatulla tavalla. Ääniluettelo on asiakohdan liitteenä 1.

Pöytäkirja valmistuu välittömästi kokouksen jälkeen. Puheenjohtaja hyväksyy ja pöytäkirjantarkastajat tarkastavat pöytäkirjan sähköisesti asianhallintajärjestelmässä kokouspäivänä klo 15 mennessä.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. todeta HUS-yhtymän jäsenten nimeämät yhtymäkokousedustajat sekä muut kokouksen osanottajat ja todeta kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi;
2. laatia ja vahvistaa yhtymäkokouksen ääniluettelon;
3. valita yhtymäkokouksen puheenjohtajan, joka kutsuu pöytäkirjanpitäjän laatimaan pöytäkirjan tästä kokouksesta; sekä
4. valita pöytäkirjantarkastajat.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner
etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Ääniluettelo

Tiedoksi

2 § Tilinpäätös 2025, Toiminnan ja talouden toteutuminen vuonna 2025

Selostus

HUS-yhtymän yhtymäkokous hyväksyi kokouksessaan 19.12.2024 § 19 vuoden 2025 talousarvion. Vuodelle 2025 asetettiin 176,7 milj. euroa ylijäämäinen tulostavoite kattamaan 2022-2023 vuosilta kertynyttä alijäämää sekä ennustetta vuoden 2024 alijäämästä. Yhtymäkokous käsitteli vuoden 2025 sitovia tavoitteita sekä tuloslaskelma-, investointi-, ja rahoitusosaa uudelleen 18.6.2025 § 11. Tilikaudelta 2024 syntynyt alijäämä oli 30,4 milj. euroa, joka oli 35,0 milj. euroa ennustettua vähemmän. Kehyksen jäsenmaksusuutta, johon vuoden 2024 alijäämän kattaminen oli varattu, pienennettiin vastaavalla summalla. Tulostavoite muutettiin samassa yhteydessä pienemmäksi 141,7 milj. euroon, jolla vuosien 2022-2024 alijäämät oli mahdollista kattaa.

Hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin kautta HUSille myönnetty kiinteä kehys vuodelle 2025 oli 2 277,7 milj. euroa (ilman alijäämien kattamista) ja 2 419,4 milj. euroa sisältäen 141,7 milj. euron alijäämän kattamisen. Talousarvio laadittiin erittäin tiukasti raamitettuna. Kehys ei myöskään mahdollistanut kertyneiden hoitojonojen purkamista.

Talous

Osana laajempaa, vuosia 2025-2027 koskevaa tasapainottamisohjelmaa, vuoden 2025 talousarviovalmistelun yhteydessä laadittiin tarkempi talouden tasapainottamis- ja sopeuttamisohjelma vuodelle 2025. Ohjelmaan sisällytettiin erilaisten kustannussäästötavoitteiden lisäksi myös palveluita, palveluverkkoa ja henkilöstöön kohdentuvia toimenpiteitä 140 milj. euron edestä. Säästötavoitteiden saavuttamiseksi laadittiin tarkemmat yksikkökohtaiset suunnitelmat kunkin ydinpalvelun ja konsernipalvelun käyttösuunnitelmaan. Ohjelman etenemistä seurattiin säännöllisesti vuoden mittaan. Sopeutustavoitteista 96,5 milj. euroa kohdistui yksikkökohtaisiin toimenpiteisiin ja 43,5 milj. euroa palvelutarpeen kasvusta seuraavan kulukasvun karsimiseen. Ohjelman myötä alkusyksyllä 2024 jouduttiin käynnistämään yhteistoimintaneuvottelut, jotka päättyivät marraskuussa ja joiden myötä vähennettiin 778 henkilötyövuotta HUS-tasolla. Henkilöstöön kohdistuvilla toimenpiteillä tavoiteltiin n. 50 milj. euron säästöjä. Vaikutukset henkilöstövähennyksistä realisoituivat pääosin vuoden 2025 toteumiin. Kokonaisuutena säästö- ja sopeuttamisohjelmassa onnistuttiin hyvin; kokonaistavoite saavutettiin säästötoteuman ollessa vuoden lopussa 152,1 milj. euroa.

Toimintatuotot (3 256,6 milj. euroa) jäivät 1,9 % (62,2 milj. euroa) talousarvion alle.

Alijäämästä 30,4 milj. euroa aiheutui talousarvioon ja jäsenmaksuosuuteen vuoden 2024 alijäämän kattamiseen varatusta summasta, jota ei laskutettu jäsenhyvinvointialueilta tuloksen muodostuttua ennakoitua paremmaksi. Myyntituotot sairaanhoidollisesti toiminnasta muilta maksajilta jäivät myös merkittävästi alle talousarvion.

Toimintakulut yhteensä (2 954,2 milj. euroa) alittivat talousarvion 2,6 % (78,4 milj. euroa) onnistuneen säästöohjelman myötä. Suurin alitusta aiheuttanut kuluryhmä oli palveluiden ostot, jotka toteutuivat 6,9 % (43,5 milj. euroa) alle talousarvion. Alituksesta merkittävin osa kohdistui toimisto- ja asiantuntijapalveluihin (alitus 27,0 milj. euroa), joissa erityisesti ICT-palvelujen kustannukset jäivät n. 15,8 milj. euroa suunnitellusta säästötoimenpiteiden vuoksi. Merkittäviä säästöjä saatiin myös mm. työvoiman vuokrauksen, palveluseteliostojen ja rakennusten kunnossapito- ja hoitokustannusten osalta.

Tilikauden tulos päättyi 163,4 milj. euroa ylijäämäiseksi, joka ylitti talousarviossa tavoitellun tuloksen ja mahdollisti vuosien 2022-2024 alijäämien (141,7 milj. euroa) kattamisen lain vaatimissa aikatauluissa. Vuosien 2022-2023 alijäämät 111,2 milj. euroa laskutettiin jäsenhyvinvointialueilta vuoden lopuksi yhtymäkokouksessa sovitun mukaisesti. Vuoden 2024 alijäämää 30,4 milj. ei laskutettu, vaan se katettiin tilikaudella syntyneellä ylijäämällä.

Palvelutuotanto

Ennalta suunnitellun kiireettömän hoidon saapuneiden läheteiden määrä (360 812) kasvoi 0,9 % edellisvuodesta ja arkipäivä oikaistuna muutos + 1,3 % (Vuonna 2025 oli yksi arkipäivä vähemmän). HUSiin saapui arkipäivää kohden keskimäärin noin 1 450 elektiivistä lähetettä.

Päivystyskäyntien määrä HUSissa (2025: esh + pth yhteensä; 462 509 kpl) väheni 4,5 % edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien lukumäärä (264 734) kasvoi 2,8 %. Vuonna 2025 päivystyskäyntien päiväkohtainen määrä (esh+tk yhteensä) oli keskimäärin 1 270, kun vuonna 2024 se oli noin 1 330 päivystyskäyntiä.

HUSissa hoidettujen kaikkien eri henkilöiden kokonaismäärä (sisältäen sekä yhteispäivystysten terveystakeskuspotilaat, että erikoissairaanhoidon potilaat ja ostopalvelut) oli 711 231 henkilöä. Määrä kasvoi 0,1 % edellisestä vuodesta. Erikoissairaanhoidossa hoidettiin yhteensä 597 000 eri potilasta. Määrä kasvoi 2,3 % edellisestä vuodesta.

HUSin jäsenhyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin asukkaista kehykseen

17.6.2026

HUS/2152/2026

luettavia palveluja vuonna 2025 käytti yhteensä 651 467 (36,2 %) asukasta. Tunnusluku laski edelliseen vuoteen (v. 2024: 36,4 %) verrattuna.

Sairaanhoidollisen palvelutuotannon vertailukelpoinen volyymi ylitti talousarvion 3,6 % ja kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna 2,0 %. Koko NordDRG-ryhmän käyttö euroissa ylitti suunnitellun 5,9 %. Vaativampien klassisten vuodeosastohoidon DRG-tuotteiden käyttö euroissa ylitti talousarvion 3,7 %.

Pitkään hoitoa odottavien potilaiden määrä on kääntynyt laskuun. Kaiken kaikkiaan pitkään hoitoa odottavien määrä oli vuoden 2025 lopussa 5 283 potilasta eli 1 430 vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa. Yhteensä hoitoa odottavia potilaita vuoden 2025 lopussa oli 31 211 eli 10,1 % vähemmän kuin vuoden 2024 lopussa.

Investoinnit ja rahoitus

Vuonna 2025 HUSin investoinnit olivat yhteensä 210,3 milj. euroa. HUSin omaan taseeseen kirjattavien investointien kokonaistoteuma oli 204,2 milj. euroa. Rakentamisen osuus oli 152,9 milj. euroa. Pääosa suurista hankkeista on edelleen Meilahden, Jorvin, Peijaksen ja Hyvinkään sairaala-alueilla. Kustannuksiltaan suurimmat rakennushankkeet vuonna 2025 olivat Jorvin sairaalan uusi osastorakennus (80,2 milj. euroa) ja Apteekin ja keskuskeittiön uudisrakennushanke (19,9 milj. euroa). Lisäksi mittavia rakennushankkeita olivat Meilahden pukuhuoneiden peruskorjauksen vaihe 2 (7,1 milj. euroa) ja Syöpätautien klinikan matalan osan peruskorjauksen vaihe 2 (6,3 milj. euroa). Investointeihin (sisältäen kaikki rahoitusmuodot) varattiin alkuperäisessä talousarviossa 226,7 milj. euroa. Sitova tavoite muutettiin yhtymähallituksessa 3.11.2025 §118 219,0 milj. euroon, josta käytettiin 210,3 milj. euroa.

Pitkäaikaista lainaa ei nostettu vuonna 2025. Lainoja lyhennettiin 40,6 milj. euroa talousarvion mukaisesti. Vuoden lopussa lainakanta oli 1 085,8 milj. euroa. HUS-yhtymä ei käyttänyt lyhytaikaista rahoitusta tilikauden aikana. Lainasaamiset vähenivät 20,7 milj. euroon. Rahavarat kasvoivat 57,6 milj. euroa. Rahavarat 31.12.2025 olivat 169,2 milj. euroa. Kassan riittävyys oli 19,2 päivää, joten tavoitetaso vähintään 12 päivää saavutettiin. HUS-yhtymän omavaraisuusaste oli 19,9 % (vähimmäistavoite 15 %).

Esityslistan paremman luettavuuden ja teknisen toteutuksen takia listateksti on tiivis ja laajempi vuoden 2025 tilinpäätöksen esittelyteksti on liitteenä 4.

Tilintarkastus oli HUSissa viikoilla 8-10. Yhtymähallitus allekirjoitti tilinpäätöksen kokouksessa 23.3.2026.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. merkitä tiedoksi vuoden 2025 henkilöstöön liittyvät avainluvut (liite 1);
2. hyväksyä liitteen 2 mukaisen vuoden 2025 tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen ja
3. että HUS-yhtymän tulos 163 439 880,68 euroa kirjataan HUS-yhtymän taseen oman pääoman yli-/alijäämätilille

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10.1 § k. 11

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl
Talousjohtaja Jari Finnilä
etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. HUSin vuosi henkilöstö 2025
2. Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025
3. Tilinpäätöksen liite 8 Avainluvut hyvinvointialueittain 2025
4. Laajempi listateksti TP 2025 yhteenveto

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Talousjohtaja Jari Finnilä
Konsernitalouspäällikkö Tarja Kortesalmi

3 § Tilintarkastuskertomus ja vastuuvapauden myöntäminen tilikaudelta 2025

Selostus

HUS-yhtymän tarkastuslautakunta käsitteli asiaa 8.5.2026 § 29 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

Tausta

Hyvinvointialuelain 130 §:n mukaan tilintarkastajan on annettava yhtymäkokoukselle kultakin tilikaudelta tilintarkastuskertomus, jossa esitetään tarkastuksen tulokset. Kertomuksessa on myös esitettävä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja voidaanko toimielimen jäsenelle ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen tilivelvolliselle myöntää vastuuvapaus.

Tämän lisäksi tilintarkastajan on hyvinvointialuelain 127 §:n mukaan viipymättä ilmoitettava havaitsemistaan olennaisista epäkohdista yhtymähallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tarkastuslautakunnan valmistelu

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella yhtymäkokouksen päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat (laki hyvinvointialueesta 611/2021, § 25). Täten tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä tilikaudelta 2025 koskevan päätösehdotuksen valmistelusta yhtymäkokouksen käsittelyyn huolehtii tarkastuslautakunta. Tarkastuslautakunnan on yhtymäkokoukselle tehtävässä esityksessä otettava kantaa vastuuvapauden myöntämiseen. Tarkastuslautakunta ei päätösehdotuksessaan ole sidottu tilintarkastajan esitykseen, vaan se voi harkita asiaa kaiken hankkimansa selvityksen perusteella. Hyväksyessään tilinpäätöksen yhtymäkokous päättää vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt asiaa aiemmin 1.4.2026 § 16, 13.4.2026 § 24 ja 22.4.2026 § 27.

Lautakunnalla on ollut asiaa valmistellessaan käytössään HUS-yhtymän tilintarkastaja BDO Audiator Oy:n antama liitteenä oleva **tilintarkastuskertomus 2025**. Tilintarkastuskertomus on mukautettu, mutta se ei sisällä hyvinvointialuelain (611/2021) 130 §:n tarkoittamaa tilivelvolliseen kohdistuvaa muistutusta.

Lisäksi tarkastuslautakunnalla on ollut käytössään liitteenä oleva **tilintarkastajan**

17.6.2026

HUS/5482/2026

yhteenvetoraportti tilikauden 2025 tarkastuksesta. Raportti sisältää tarkastushavaintoja ja suosituksia liittyen tarvikehankintojen ohioistoihin. Raportti sisältää tulokset myös Diagnostiikkakeskuksen tietojärjestelmähankinnan tarkastuksesta. Tarkastuskohteena oli 14.3.2014 allekirjoitettu hankintasopimus laboratorion tietojärjestelmästä ja siihen liittyvistä ylläpito- ja tukipalveluista. Tarkastushavaintona on, että hankintasopimukseen on tehty hankintalain (1397/2016) 136 §:ssä tarkoitettuja muutoksia, joille ei ole ollut hankintalain mukaista perustetta. Tarkastuksessa käytettävissä olleiden tietojen perusteella tilintarkastaja arvioi hankintakokonaisuuden kilpailuttamattomien hankintojen arvoksi vuoden 2025 osalta noin 5.8 miljoonaa euroa.

Tilintarkastaja antoi 1.4.2026 tarkastuslautakunnalle tiedoksi liitteenä olevan, yhtymähallitukselle osoitetun **tilintarkastuspöytäkirjan** (Salassa pidettävä, JulKL 24.1 § 15. kohta). Pöytäkirjassa tilintarkastaja tuo esiin hyvinvointialuelain (611/2021) 127 §:n tarkoittamana olennaisena epäkohtana tilintarkastuksessa havaittuja puutteita hankintojen kilpailutuksissa ja niiden valvonnassa ja hankintalain noudattamisessa. Tilikaudella 2025 kilpailuttamattomia hankintoja oli tehty vähintään noin 15 miljoonan euron edestä. Tilintarkastajan näkemys on, että hankintaprosesseja ja niiden valvontaa on edelleen tarpeen kehittää.

Toimintakertomuksessaan 2025 yhtymähallitus tuo esiin hankintoihin liittyviä riskejä. Niitä ovat muun muassa puutteellinen sopimuskauden aikainen seuranta ja riittämätön toimittajayhteistyö. Katvealueita on tunnistettu Diagnostiikkakeskuksen järjestelmähankinnoissa, joissa haasteita on ollut sekä sopimusten kokonaisarvon seurannassa että toimivaltuuksien puitteissa toimimisessa. Toimintakertomuksessa todetaan, että sisäistä valvontaa kehitetään edellä mainituilta osin hankintaprosesseja ja toimintoja keskittämällä. Sopimukset, joiden osalta hankinnan arvo on ylittynyt tai vaarassa ylittyä tarjouspyynnössä mainitusta, kilpailutetaan uudelleen huomioiden HUSin investointiedellytykset, mm. vuosittainen lainanottovaltuus.

Tarkastuslautakunnan perustelut vastuuvapauden myöntämiselle

Tarkastuslautakunta arvostaa sitä, että tilikauden 2025 tilintarkastuksessa on tehty merkittäviä hankintoihin liittyviä lain- ja säännöstenvastaisuuksia koskevia havaintoja. Näitä ovat muun muassa puutteet hankintalain noudattamisessa, kilpailutuksissa, haasteet sopimusten kokonaisarvon seurannassa sekä toimintavaltuuksien puitteissa toimimisessa.

Edellä olevasta huolimatta tilintarkastaja ei osoittanut tilivelvollisiin kohdistuvaa muistutusta, eikä mukauttanut lausuntojaan tilintarkastuskertomuksessa 2025 vaan esittää tilinpäätöksen 2025 hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä

tilivelvollisille tilikaudelta 2025.

Ottaen huomioon, että tilintarkastaja esittää vastuuvapauden myöntämistä, tilintarkastajan on täytynyt katsoa, että puutteet ja niistä HUS-yhtymälle aiheutuneet vahingot ovat vähäisiä.

Siitä huolimatta, että tilintarkastaja ei tehnyt tilivelvolliseen kohdistuvaa muistutusta, eikä mukauttanut lausuntojaan, tarkastuslautakunta katsoo, että tilintarkastuksessa havaitut puutteet ovat vakavia ja osoittavat laiminlyöntejä lain noudattamisessa, sisäisessä valvonnassa ja hyvän hallinnon noudattamisessa. Tarkastuslautakunta edellyttää 22.4.2026 § 25 hyväksytyssä arviointikertomuksessa 2025, että hankinnat toteutetaan lainsäätöä ja HUSin ohjeita noudattaen, ja että hankinnoissa havaitut puutteet korjataan viipymättä. Lautakunta korostaa tilivelvollisten erityistä vastuuta sisäisen valvonnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta tulosalueillaan.

Tarkastuslautakunta arvioi, että toimintakertomuksessa todetun ja johdolta saatujen vastausten perusteella tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi on ryhdytty riittäväksi katsottaviin toimenpiteisiin.

Tarkastuslautakunta esittää hyvinvointialuelain (611/2021) § 127 tarkoittamana ohjeena tilintarkastajalle, että tilintarkastaja raportoi tarkastuslautakunnalle vuoden 2026 loppuun mennessä, mihin toimenpiteisiin yhtymähallitus on tilintarkastuspöytäkirjan vuoksi ryhtynyt, ja ovatko toimenpiteet tilintarkastajan näkemyksen mukaan riittävät tilikauden 2025 tarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että yhtymähallitus ei ole käsitellyt tilintarkastuspöytäkirjaa asiaan kuuluvalla tavalla, kun se ei ole merkinnyt pöytäkirjaa tiedoksi, eikä ole päättänyt toimenpiteistä sen johdosta. Tämä olisi ollut perusteltua hyvän hallintotavan ja asioiden läpinäkyvyyden kannalta.

Päätösesitys

Tarkastuslautakunta esittää yhtymäkokoukselle, että yhtymäkokous päättää

1. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2025,
2. hyväksyä vuoden 2025 tilinpäätöksen ja
3. myöntää edellä mainituin perustein vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.- 31.12.2025 HUS-yhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille).

Asian käsittely

Merkittiin, että arviointijohtaja täsmensi esityslistan selostusosaa kokouksessa käydyn keskustelun aikana seuraavasti: Tarkastuslautakunta on käsitellyt vastuuvapauden myöntämistä ja tilintarkastuksessa esiin nousseita hankintalain vastaisia menettelyjä sekä HUS-yhtymän hallinnon avoimuutta aiemmin 1.4.2026 § 16, 13.4.2026 § 24 ja 22.4.2026 § 27.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 17.6.2026

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. merkitä tiedoksi tilintarkastuskertomuksen tilikaudelta 2025,
2. hyväksyä vuoden 2025 tilinpäätöksen ja
3. myöntää edellä mainituin perustein vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.- 31.12.2025 HUS-yhtymän hallintoa ja taloutta hoitaneille toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille (tilivelvollisille).

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Laki hyvinvointialueesta 611/2021 § 130
Perussopimus 10.1 § 11 k.

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen, etunimi.sukunimi@hus.fi
Vastuunalainen tilintarkastaja HT, JHT Minna Ainasvuori, etunimi.sukunimi@bdo.fi

Liitteet

1. Tilintarkastuskertomus 2025
2. Yhteenvetoraportti tilintarkastuksesta 2025

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen
Vastuunalainen tilintarkastaja HT, JHT Minna Ainasvuori

4 § Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2025

Selostus

HUS-yhtymän tarkastuslautakunnan tehtävänä on laatia arviointikertomus vuodelta 2025. Arviointikertomus tulee antaa HUS-yhtymän yhtymäkokoukselle toukokuun loppuun mennessä HUS-yhtymän hallintosäännön mukaisesti (§ 73).

Tarkastuslautakunnan tulee hyvinvointialuelain (611/2021 § 125) mukaan arvioida yhtymäkokouksen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Lisäksi tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä taloussuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja toimenpiteiden riittävyyttä talouden tasapainotuksen kannalta.

Arviointikertomusta 2025 on valmisteltu tarkastuslautakunnan työohjelman 2025 sekä arviointisuunnitelman 2025-2028 mukaisesti. Tarkastuslautakunta hyväksyi vuoden 2025 työohjelman 30.1.2025 (§ 8) ja arviointisuunnitelman 20.10.2025 (§ 55). Tarkastuslautakunta perusti arviointikertomusta 2025 valmistelevan toimikunnan 22.10.2025 (§ 56). Toimikunta kokoontui 4.11.2025, 8.12.2025, 21.1.2026 ja 19.3.2026 ja käsitteli arviointikertomukseen sisältyvät arvioinnit.

Arviointikertomuksen 2025 luvut 3-10 perustuvat seuraaviin arviointimuistioihin, jotka tarkastuslautakunta on hyväksynyt ja julkaissut sitä mukaa, kun ne ovat valmistuneet.

- Henkilöstön tietoturvallisuusosaaminen
- Ensihoidon järjestäminen ja rahoitus
- Päivittäisturvallisuuden varmistaminen
- Digitaalisten palvelujen tuloksellisuus
- Psykiatrian palvelut ja hoitoon pääsy
- Arviointikertomuksen 2023 suositusten toteutuminen
- Suurten rakennushankkeiden tuloksellisuus - kaksi tapausesimerkkiä
- Aivokeskuksen, Medisiinisten palvelujen, Runkopalvelujen ja Apteekin tavoitteiden toteutuminen vuonna 2025

Arviointikertomuksessa 2025 annetaan 25 suositusta toiminnan kehittämiseksi. Yhtymähallituksen tulee antaa arviointikertomuksesta lausunto, jossa kuvataan, mihin toimenpiteisiin tarkastuslautakunnan suositukset antavat aihetta. Tarkastuslautakunta edellyttää, että yhtymähallituksen lausunnossa otetaan kantaa myös arviointikertomuksen 2025 Tiivistelmä -luvussa annettuihin suosituksiin.

Arviointikertomus ja arviointimuistiot on julkaistu HUSin verkkosivuilla

www.arviointikertomushus.fi.

Päätösesitys

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2025.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §

Lisätiedot

Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Hanna Varis
Arviointijohtaja Pirjo Räsänen
Arviointipäällikkö Jenni Hämäläinen

5 § HUS-yhtymän vuoden 2026 hankekohtaisen investointiohjelman tarkentaminen sekä Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen, vaiheen 2 hankkeen kustannusarviomuutos**Selostus**

Yhtymähallitus käsitteli asiaa 11.5.2026 § 67 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

Yhtymähallitus hyväksyi kokouksessaan 8.9.2025 (§ 95) ja yhtymäkokous vahvisti osana talousarviokäsittelyä 18.12.2025 (§ 26) HUS-yhtymän vuosien 2026-2029 investointisuunnitelman ja hankekohtaisen investointiohjelman. Vuoden 2026 talousarvioon ja vuosien 2027-2029 taloussuunnitelmaan sisältyy neljän vuoden investointien suunnitelma, jonka yhteismäärä on 890,2 milj. euroa. Vuonna 2026 HUS-yhtymän investointien kokonaismäärä on hyväksytyssä talousarviossa ollut yhteensä 285,1 milj. euroa, sisältäen kaikki rahoitusmuodot. Yhtymähallitus käsitteli hankekohtaisen investointiohjelman tarkentamisen edellisen kerran kokouksessaan 2.3.2026 § 28. Yhtymähallituksen käsiteltäväksi tulee nyt vuosien 2026-2029 hankekohtaisen investointiohjelman toinen tarkentaminen. Hankekohtaisten investointivarausten tarkistusesitys on sitova vain vuoden 2026 osalta, vaikka ohjelmaan on merkitty muutoksia myös myöhemmille vuosille.

Nyt esitettävän investointiohjelman tarkennuksen jälkeen taseinvestointien kokonaismäärä vuodelle 2026 tulee pieneneään, mutta investointeja vastaavien sopimusten määrä kasvamaan tätä enemmän ja täten kokonaismäärä tulee ylittämään hyväksytyyn talousarvion.

Investointiohjelman tarkentamisen keskeiset syyt liittyvät rakennusinvestointihankkeiden vuosijaksotuksiin, Ortonin sairaalan toiminnan käynnistymiseen sekä Peijaksen sairaalan tilojen lunastamiseen Vantaan kaupungilta. Lisäksi joihinkin laite- ja ICT-investointeihin on tehty tarkennuksia.

Lainanottovaltuus

Valtioneuvosto päätti 8.5.2025 yleisistunnossaan HUS-yhtymän lainanottovaltuudeksi 0 euroa vuodelle 2026. HUS hakeutui lainanottovaltuuden muutosneuvotteluihin, jonka tuloksena valtioneuvosto teki päätöksen 4.9.2025 muuttaa HUS-yhtymän lainanottovaltuutta. HUS-yhtymän lainanottovaltuus vuodelle 2026 on 208 920 000 euroa.

HUS-yhtymän hyväksytyssä vuoden 2026 investointiohjelmassa ja sidotuissa vuonna 2026 alkavissa investointihankkeissa on havaittu, että myönnetty

lainanottovaltuus ei tule riittämään. Lisäksi investointia vastaavana sopimuksena tulee käsiteltäväksi kiireellinen lainanottovaltuutta tarvitseva uusi vuokrasopimus sekä siihen liittyvä laite- ja kalustevarustelu, joita ei pystytty ennakoimaan kesällä 2025 käydyissä vuoden 2026 lainanottovaltuuden muutosneuvotteluissa. HUS-yhtymälle määritetty lainanottovaltuus, vuosikate tai taseen rahavarat eivät mahdollista investointisuunnitelmassa esitettyjen välttämättömien laissa säädettyjen palveluiden turvaamiseksi tarvittavien investointien rahoittamista kokonaan ilman lainanottovaltuuden nostamista. Tästä syystä HUS-yhtymä on toimittanut valtiovarainministeriölle 2.4.2026 uuden hakemuksen vuoden 2026 lainanottovaltuuden muuttamisesta.

Lisäykset investointiohjelmaan

Suurin muutostarve liittyy 1.4.2026 toimintansa aloittaneeseen tekonivelkirurgiaan keskittyvään yksikköön, Ortoniin. Orton on erillinen osakeyhtiö, jolla on oma y-tunnus, hallitus ja johto, ja jonka ainoa osakkeenomistaja on HUS-yhtymä. Yhtiön on tarkoitus tuottaa jatkossa palveluja vain HUSin järjestämisvastuulla olevien potilaiden tarpeisiin. Yhtiö täyttää hankintalain sidosyksikön määritelmän. Toiminnan muuttuminen markkinoilla toimivasta yhtiöstä sidosyksiköksi vaikuttaa kuitenkin tarvittavaan lainanottovaltuuden määrään. Tarkoituksena on toteuttaa yhtiön laite- ja kalustevarustelut HUS-yhtymän taseinvestointina, ja tehdä yhtiön tarvitsema tilavuokrasopimus HUS-yhtymän nimissä investointeja vastaavana sopimuksena. Päätösvalta vuokrasopimuksesta kuuluu hallintosäännön mukaan toimitusjohtajalle. Edellä mainituille taseinvestoinneille ja tilavuokrasopimuksille tullaan tarvitsemaan lainanottovaltuus. Em. järjestelyllä varmistetaan yhtenevä verokohtelu arvonlisäverotuksen osalta HUS-yhtymän muun toiminnan kanssa.

Lisäksi Peijaksen sairaalan Vantaan omistamien tilojen lunastamisesta on parhaillaan meneillään kiinteistöarvio, jonka jälkeen HUS-yhtymä voisi lunastaa kyseiset osakkeet.

Lainanottovaltuudella on katettava investointisuunnitelman mukaisten, vuonna 2026 alkavien, ns. sidottujen hankkeiden lainanottotarve koko suunnittelukauden osalta. HUS-yhtymällä on välttämättömiä investointitarpeita palvelujen tuottamiseksi toiminnan jatkuvuuden kannalta sekä lakisääteisten palvelujen turvaamiseksi investointien suunnittelukaudelle. Näitä investointihankkeita ei pystytä kattamaan valtioneuvoston päätöksen mukaisella lainanottovaltuudella. Nyt esitettävät tarkennukset investointeihin kohdistuvat suunnittelukaudella alkaviin rakennushankkeisiin eikä esitettäviin muutoksiin ole voitu varautua varsinaisen investointisuunnittelun yhteydessä.

Hallitus päätti 2.3.2026 (§ 35) liittymäsopimuksista Microsoft-tuotteiden ja

palveluiden osasta. Päätöksen mukaisesti sopimuksen toimeenpanolle ehdoksi asetettiin, että sopimukseen perustuvia tilauksia sopimuskauden kahden viimeisen vuoden osalta ei voida toteuttaa, ennen kuin vuoden 2027 lainanottovaltuusneuvotteluissa on hyväksytty tarvittava lainanottovaltuus, ja todeta, että Microsoft Azurea koskevilta osiltaan tarvittava lisälainanottovaltuus haetaan seuraavan muutosneuvottelun yhteydessä. Vuosien 2026 ja 2027 lainanottovaltuusneuvotteluissa päädyttiin siihen, että loogisinta on kasvattaa vuoden 2026 valtuutta, jolloin koko lisenssipaketti olisi yhden vuoden sidottuna hankkeena ja lainanottovaltuudessa. Tästä syytä tarvittava 44 milj. euron lisälainanottovaltuus lisätään vuoden 2026 investointeja vastaaviin sopimuksiin.

Investointiohjelman muut tarkennukset

Apteekin ja keskuskeittiön uudisrakennushankkeen (Salvia) vuoden 2026 ennuste on tarkentunut ja hankkeelle esitetään vuosijaksotusten tarkennusta. Hankkeen kokonaisbudjettiin ei kuitenkaan esitetä muutosta. Pysäköinnin uudisrakennushanke on keskeytetty hallinto-oikeuden valituskäsittelyn ajaksi. Hankkeen aloitus ja valmistuminen tulee siirtymään.

Meilahden toimenpidesiiven peruskorjaushankkeen urakoitsijavalinta on viivästynyt valituksen takia. Tästä aiheutuu viivästyminen aikatauluun, jonka vuoksi hankkeelle esitetään vuosijaksotuksen tarkennusta. Jorvin uuden osatorakennuksen toteumaennuste on edelleen tarkentunut ja jäämässä ennakoitua pienemmäksi, minkä perusteella hankkeen kokonaisbudjettia esitetään pienennettäväksi.

Kokonaan uutena hankkeena 2026-2029 ohjelmaan esitetään Lohjan sairaalan C-osan peruskorjaushanketta. C-osa on valmistunut vuonna 1979 ja on perusteellisen peruskorjauksen tarpeessa. C-osassa nykyisin sijaitsevat hallinnon toimisto- ja kokoustilat sekä fysioterapiayksikön toiminta sijoitetaan muualle sairaalassa. Rakennusosassa on tarkoitus tehdä täydellinen rakenteellinen ja talotekninen peruskorjaus mukaan lukien julkisivut ja ulkoikkunat. Vapautuviin tiloihin rakennetaan uudet päivystyksen tilat. Päivystyksen siirtyminen C-osaan vapauttaa vastaavasti tiloja E-osasta, joka on hankeohjelmassa seuraava peruskorjauskohde Lohjan sairaalassa. Hanke on tarkoitus käynnistää mahdollisimman pian rakennusosassa havaittujen kosteus- ja sisäilmaongelmien vuoksi ja toteutetaan vuosien 2026-2028 aikana. C-osassa sijaitsevat magneettikuvantamistilat eivät kuulu hankealueeseen.

Laiteinvestointihankkeisiin uutena investointina esitetään Ortonin laite- ja kalusteväestystä, jonka kokonaisuus tulee vielä tarkentumaan. Muut rakennus-, laite- ja ICT-investointihankkeisiin esitettävät muutokset liittyvät vuosijaksotusten ja aikataulujen tarkentumiseen.

Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen, vaihe 2 -hankkeen kustannusarviomuutos

Syöpäkeskuksen peruskorjausalueelta on löytynyt paljon vanhoja vaurioituneita rakenteita, joita ei ole voitu havaita ennen purkutöitä ja jotka pitää korjata tai vahvistaa peruskorjauksen yhteydessä. Alueelta on löytynyt myös vanhaa purkamaton LVIS-tekniikkaa, jota ei ole dokumentoitu aiemmissä muutostöissä. Melua aiheuttavat työt on jouduttu työsuojelun linjaamana siirtämään poikkeavaan työaikaan, koska hoitotyö ympäröivissä tiloissa on mahdollista melua aiheuttavan työn aikana. Peruskorjauksen yhteydessä on havaittu ja korjattu myös vanhoja palokatkopuutteita. Siirretyt TT-laitteet oli hankesuunnitteluvaiheessa tarkoitus palauttaa ennalleen, mutta nyt tilalle on tulossa uudet laitteet, joiden takia on jouduttu suunnittelemaan ja tekemään merkittäviä muutoksia ko. tiloihin. Hankkeeseen liittyvät muutokset aiheuttavat tarpeen kustannusarvion tarkentamiseen. Hanke on saanut lainanottovaltuuden vuonna 2023 alkuperäiselle määrärahavaraukselle 12,2 milj. euroa. Nyt kokonaiskustannusarvio on tarkentunut 14,4 milj. euroon, jonka vuoksi myös lainanottovaltuus tulee korotettavaksi.

Sitovien tavoitteiden ja investointiosan muuttaminen

Yhtymäkokous hyväksyi 18.12.2025 (§ 26) ja yhtymähallitus vahvisti 12.1.2026 (§ 8) HUS-yhtymän vuoden 2026 talousarvion ja investointisuunnitelman 2026-2029. HUS-yhtymän ja sen tulosalueiden investoinneille vuodelle 2026 hyväksyttiin enintään 285,05 milj. euroa, sisältäen kaikki rahoitusmuodot.

Nyt yhtymähallituksen käsiteltävänä olevan vuosien 2026-2029 investointisuunnitelman ja hankekohtaisen investointiohjelman tarkentamisen seurauksena taseinvestointien kokonaismäärä vuodelle 2026 tulee pieneneään, mutta investointeja vastaavien sopimusten määrä kasvamaan. Alkuperäiseen talousarvioon nähden investointien kokonaismäärä (kaikki rahoitusmuodot huomioiden) vuoden 2026 osalta nousee 99,15 milj. euroa.

HUS-yhtymälle 4.9.2025 määritetty lainanottovaltuus vuonna 2026 alkaviin investointihankkeisiin ei riitä tarkennetussa investointisuunnitelmassa esitettyjen investointien rahoittamiseen ilman jo myönnetyn lainanottovaltuuden muuttamista. Tästä syystä HUS-yhtymä haki 2.4.2026 jo myönnetyn lainanottovaltuuden muuttamista.

Sitovaksi tavoitteeksi asetettu, yli 10 milj. euron investointihanke, Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen, vaihe 2 -hankkeen määrärahavaraus kasvaa 14,4 milj. euroon.

17.6.2026

HUS/8184/2024

Liitteenä 1 on tarkennettu investointisuunnitelma ja liitteenä 2 hankekohtainen investointiohjelman muutos. Muutetut kohdat on merkitty vahvistettavaksi esitettävään ohjelmaan keltaisella taustavärillä. Muutokset on lisäksi koostettu oheismateriaaliin. Hankekohtainen investointiohjelma on viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 § 1 mom. 17. kohdan mukaan salassa pidettäviä niiden sisältämien hanketason kustannustietojen vuoksi.

Päätösesitys

Yhtymähallitus päättää hyväksyä omalta osaltaan ja esittää yhtymäkokoukselle hyväksyttäväksi

1. liitteenä 1 olevan tarkennetun investointisuunnitelman,
2. liitteenä 2 olevan vuoden 2026 hankekohtaisen investointiohjelman muutoksen,
3. Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen kokonaiskustannusarvion, vaihe 2-hankkeen toteutettavaksi enimmäishintaan 14,4 milj. euroa, sekä
4. esityksen talousarvion 2026 investointiosan ja sen sitovien tavoitteiden muuttamisesta liitteen 2 mukaisesti.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 17.6.2026

Yhtymäkokouksen esityslistalle on laadittu omat liitteet niiltä osin, kuin yhtymähallitus on esittänyt asioita yhtymäkokoukselle. Yhtymähallituksen ja yhtymäkokouksen liitenumerointi ei siis ole sama.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. hyväksyä Syöpäkeskuksen matalan osan peruskorjauksen kokonaiskustannusarvion, vaihe 2-hankkeen toteutettavaksi enimmäishintaan 14,4 milj. euroa, sekä
2. hyväksyä esityksen talousarvion 2026 investointiosan ja sen sitovien tavoitteiden muuttamisesta liitteen 1 mukaisesti.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Investointijohtaja Tomi Kauppinen
etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. Investointiohjelma 2026-2029 tarkennus

Tiedoksi

Investointijohtaja Tomi Kauppinen

6 § TAE 2027 valtion rahoitus hyvinvointialueille ja kehyksen valmistelu

Selostus

Yhtymähallitus käsitteli asiaa 11.5.2026 § 66 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

Taustaa

Talousarviovalmistelun 2027 pohjana toimii julkisen talouden suunnitelma vuosille 2027-2030 ja hyvinvointialueiden aluekohtainen vuoden 2027 rahoituslaskelma, jonka Valtiovarainministeriö julkaisi 30.4.2026.

Hyvinvointialueiden rahoitus

Hyvinvointialueet rahoittavat toimintansa pääosin yleiskatteisella valtion rahoituksella. Hyvinvointialueet saavat lisäksi valtionavustuksia, asiakasmaksuja ja muita toimintatuottoja sekä rahoitustuottoja. Koko maan tasolla valtion laskennallinen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimenrahoitus sisältäen siirtymätasauksen on yhteensä noin 27,53 mrd. euroa. Koko maan tasolla hyvinvointialueiden rahoitus vuonna 2027 kasvaa laskelman (VM 30.4.2026) mukaan noin 0,34 mrd. eurolla vuoteen 2026 verrattuna.

Rahoituksen tasoon vaikuttavat kustannustason nousu (HVA-indeksi 2,63 %), ennakoitu palvelutarpeen kasvu, tehtävälainsäädännön muutokset sekä rahoitukseen sisältyvän jälkikäteistarkastuksen määrän muutos. Rahoituksen taso tarkistetaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 10 §:n perusteella vastaamaan koko maan tasolla toteutuneita kustannuksia jälkikäteisen kahden vuoden viiveellä.

HUS-yhtymän kehys 2027

HUS-yhtymän kehyslaskennan perustavoitteena on varmistaa erikoissairaanhoidon ja perustason rahoituksen kehittyminen tasapainoisesti pitkällä aikavälillä. Kehyslaskennassa määritellään HUSin järjestämisvastuulla olevalle toiminnalle rahoitusosuus Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin saamasta valtion sotepe-kokonaisrahoituksesta. Alueiden valmistelemissa kehyslaskennassa määritellään HUS-yhtymän perustoiminnan rahoitus.

HUS-yhtymän kehyslaskelman lähtökohtana on ollut vuonna 2025 toteutunut kehykseen kuuluvien palvelujen kustannus, jota on korjattu vuoden 2026 alusta toteutuneiden toiminnallisten siirtojen vaikutuksilla. Laskelmassa on huomioitu

arvioidun palvelutarpeen muutoksen, kustannustason muutosten 2025-2027 sekä kertaluonteisten tuottojen muutosten vaikutukset. Tämän lisäksi on huomioitu valtakunnallisten tehtävämuutosten osalta vuodelle 2027 kohdistuva asiakasmaksujen korotusten arvioitu tuottoja lisäävä vaikutus.

Laskelma perustuu toteutuneisiin kustannuksiin, koska HUS-yhtymän näkemyksen mukaan Hyvinvointialueiden ja Helsingin käyttämä, kiinteään, alun perin vuoden 2023 kehystä määriteltäessä käytettyyn, prosenttiosuuteen perustuva laskelma on vääristänyt rahoituksen jakautumista HUSin ja alueiden kesken jo useana vuonna tämän jälkeen. Vuonna 2023 käytetty jakosuhte ohjasi rahoituksen kasvusta (verrattuna vuoden 2022 toteumaan) merkittävästi suuremman osuuden alueille kuin HUSiin. Vuoden 2023 Uudenmaan kokonaisrahoitus verrattuna VM:n laskelman mukaisiin vuoden 2022 kunnilta hyvinvointialueille siirtyneisiin sote-nettokustannuksiin kasvoi 5,7 %. HUSin kehysten osalta kasvu oli kuitenkin vain 1,2 % kun alueille jäävän rahoituksen osalta kasvu oli 8,1 %.

HUS-yhtymän laskelmassa vuoden 2025 toteutunut kehukseen kuuluvien palvelujen kustannus on laskettu Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin toteutuneiden palvelujen käytön mukaisen laskutuksen ja tämän laskutuksen tuottaman ylijäämän perusteella. Mikäli palvelujen käytöstä olisi laskutettu toteutuneen käytön mukaisesti, olisi se johtanut vuonna 2025 n. 177,3 milj. euron ylijäämään (ilman vuosien 2022-2023 alijäämän kattamiseksi laskutettua erillistä 111,2 milj. euron erää). Tämä laskennallinen ylijäämä on vähennetty palvelujen käytön mukaisista euromääristä käytettyjen palvelujen suhteessa. Kehukseen kuuluvien palvelujen kustannus vuonna 2025 oli tämän laskelman perusteella yhteensä 2 225,5 milj. euroa. Toteutunut kustannus jäin 2,3 % (-52,2 milj. euroa) vuoden 2025 kehystä pienemmäksi. Vuoden 2026 alusta toteutuneiden toiminnallisten siirtojen vaikutus oli +1,0 milj. euroa, jolloin vuoden 2025 vertailukelpoinen kustannus oli 2 226,5 milj. euroa.

Kustannustason muutos 2025-2027 on arvioitu hyvinvointialueindeksin mukaisesti (+3,25 % ja +2,63 %) ja lisäksi indeksin ylittävänä kustannustason muutoksena on huomioitu jo aiemmin päätettyjen suurten rakennushankkeiden vuokria, poistoja ja rahoituskustannuksia kasvattavat (netto) vaikutukset (+0,58 % ja +1,24) sekä yleisen ansiotasoindeksin ylittävä palkkakustannusten muutos (0,63 % ja 0,52 %). Palvelutarpeen muutos on arvioitu kullekin alueelle erikseen perustuen ennustettuun väestömäärän ja ikärakenteen muutokseen. Palvelutarpeen on mm. uusien hoitomahdollisuuksien kehityksen ja tiettyjen sairauksien yleistymisen vuoksi arvioitu kasvavan vuosittain n. 0,5 % väestönmuutoksesta johtuvaa kasvua enemmän. Asiakasmaksujen korotusten on arvioitu lisäävän maksutuottoja noin 10,2 milj. eurolla.

Kustannustason ja palvelutarpeen muutosten lisäksi laskelmassa on huomioitu

tuottavuustavoite (1,00 % ja 1,00 %), vuoden 2026 laskennallisen rahoitustarpeen ja kehyyksen ero sekä kertaluonteisten tuottojen pieneminen. Tuottavuuden parannus on laskelmassa arvioitu saavutettavan osin hoidettujen potilaiden määrää lisäämällä ilman, että kustannukset kasvavat ja osin kustannuksia vähentävin toimenpitein. Tuottavuutta parantamalla on tarkoitus pääosin kattaa indeksiä suuremmat kustannustason ja palvelutarpeen kasvun vaikutukset. Laskelmassa ei toistaiseksi ole huomioitu mahdollisten lakisäätöiden tehtävämuutosten vaikutuksia. Muutokset mm. hyvinvointialueindeksissä ja tehtävämuutosten vaikutusten tarkentuminen voivat vielä vaikuttaa lopulliseen laskelmaan.

HUS-yhtymän vuoden 2027 kehyslaskenta päättyy 2 492,576 milj. euroon. Tämä olisi 31,60 % arvioidusta (VM 30.4.) jälkikäteistarkastuksen sisältävästä Uudenmaan kokonaisrahoituksesta. Muutos verrattuna vuoden 2026 ns. perusrahoitukseen olisi 5,4 % ja hoitajonon purkuun varatun rahoituksen sisältävään HUSin kokonaisrahoitukseen (2 385,992 milj. euroa) 4,5 %.

Kehyslaskelmassa ei ole huomioitu vuoden 2026 talousarvion valmistelun yhteydessä yhtymähallituksen esittämiä toimenpideoitteiden lisäyksiä tutkimusmäärärahaan (3 miljoonaa euroa) ja kielenkäyttölisiin (miljoona euroa).

Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin esittämän laskelman pohjana on käytetty valtiovarainministeriön 30.4.2026 julkaisemaa hyvinvointialueiden rahoituslaskelmaa. Laskelmassa on huomioitu vuodelle 2027 kohdistuvien valtakunnallisten tehtävämuutosten arvioidut vaikutukset, mutta ei mahdollisia työnjaollisia tai toiminnallisia muutoksia. Laskelmassa on lisäksi huomioitu painopisteen siirron erikoissairaanhoidosta perusterveydenhuoltoon muutoksena 0,1 %.

Hyvinvointialueiden laskenta pohjautuu HUSin vuonna 2026 saamaan prosenttiosuuteen Uudenmaan kokonaisrahoituksesta ilman jälkikäteistarkastusta. Yhtymäkokouksen kehyspäätöksessä vuoden 2026 rahoituksena käytettiin VM:n 30.4.2025 julkaisemaa Uudenmaan rahoitusta (ilman jälkikäteistarkastuksen osuutta), joka oli 7 295,635 milj. euroa. Tästä summasta HUSin rahoitusosuus vuonna 2026 oli 32,43 % (2 365,992 milj. euroa). Tämän lisäksi HUSille myönnettiin kertaluonteisena, jononpurkuun tarkoitettuna rahoituksena 20 milj. euroa. Lopullisessa, VM:n 18.12.2025 julkaisemassa rahoituslaskelmassa Uudenmaan rahoitus ilman jälkikäteistarkastusta kasvoi 51,713 milj. eurolla, päättyen 7 347, 349 milj. euroon. Rahoituksen kasvua ei kuitenkaan huomioitu HUSin saamassa kehyyksessä. HUSin rahoitusosuus lopullisesta Uudenmaan rahoituksesta (ilman jälkikäteistarkastuksen osuutta) oli näin ollen 32,20 % (ilman kertaluonteista 20 milj. euron erää).

17.6.2026

HUS/3575/2026

Vuoden 2027 Uudenmaan kokonaisrahoitukseksi ilman jälkikäteistarkastusta on alueiden laskelmassa arvioitu 7 635,492 milj. euroa, eli keskimääräinen kasvu edellisen vuoden lopulliseen rahoitukseen verrattuna olisi 3,92 %. Alueiden laskelmassa HUSin kehukseksi vuodelle 2027 on päädytty 2 476,111 milj. euroon, joka olisi 32,43 % Uudenmaan alueiden rahoituksesta ilman jälkikäteistarkastuksen osuutta ja 31,40 % kokonaisrahoituksesta sisältäen jälkikäteistarkastuksen osuuden.

Alueiden laskelma päättyy noin 16,4 milj. euroa HUS-yhtymän laskelmaa pienempään lopputulokseen.

HUS-yhtymähallitukselle esitetään talousarviovalmistelun jatkamista HUSin esittämään kehykseen (2 492,6 milj. euroon) perustuen. Tämä tarkoittaisi HUS-yhtymän tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman 2026-2029 perusteella vuodelle 2027 arviolta noin 30 miljoonan euron toimintakulujen sopeuttamistarvetta. Tämänhetkisen näkemyksen mukaan tämä voitaisiin toteuttaa tuottavuutta parantavilla toimilla, edellyttäen kuitenkin, että vuosi 2026 toteutuu talousarvion mukaisesti.

Päätösesitys

HUS-yhtymähallitus päättää

1. esittää 17.6.2026 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan 2 492,6 milj. euron kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä.
2. että kehyksen 2027 laskelmaa voidaan päivittää laskennan pohjana olevien indeksien päivittyessä sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.
3. että kehyksen 2027 aluekohtaisen jaon pohjana käytetään vuoden 2026 tammi-kesäkuun toteumatietojen pohjalta laadittua vuosiennustetta.

Asian käsittely

Asiassa käydyn keskustelun aikana puheenjohtaja Risto Rautava esitti varapuheenjohtaja Aino Laineen kannattamana, että päätösesitykseen lisätään seuraavasti kuuluva kohta:

4. hyväksyä seuraavat toimenpideoitteet kehykseen perustuvan talousarvion valmistelussa huomioitavaksi:

- Kehyksessä huomioidaan mahdollinen syntyvyyden kasvun aiheuttama resurssitarve. Resurssien riittävyttä seurataan koko Uudenmaan alueella.

- Vahvistetaan laaja-alaisesti hedelmöityshoitojen tarjontaa.

17.6.2026

HUS/3575/2026

- *Huomioidaan psykiatrian osastopaikkojen lisääntynyt tarve. Vuoden 2027 talousarvion valmistelun yhteydessä on selvitettävä keinoja lisätä psykiatrian osastopaikkoja vastaamaan HUS-alueen tarvetta. Edistetään myös muita psykiatrian tiekartan vuosien 2025-2040 toimenpide-ehdotuksia.*
- *Riippuvuuspsykiatrian osastopaikkojen saatavuus selvitetään erikoissairaanhoidossa.*
- *Huumeiden käytön lisääntyminen aiheuttaa kasvavan määrän vakavia infektioita ja resurssien tulee vastata kasvavaa hoitotarvetta. Selvitetään ja valmistellaan huumeiden yliannostusten kirjaamiskäytännön ja päihdeinterventiomallin käyttöönottoa.*
- *Vahvistetaan ensihoidon resursseja siten, että ne paranevat erityisesti niillä alueilla, joilla etäisyydet ovat pitkiä ja resurssit on arvioitu riittämättömiksi.*
- *Huolehditaan ruotsinkielisten henkilöstön saatavuudesta. Hyödynnetään asiasta tehtyä selvitystä.*
- *Huomioidaan, että yliopistosairaalan tehtävien hoitamiseen tarvittava resursointi on riittävää. Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa palautetaan HUSin oma tutkimusrahoitus tasapainottamisohjelmaa edeltäneelle 17 M€:n tasolle klinisen tutkimuksen turvaamiseksi.*
- *Esitetään valtioneuvostolle ja omistajille, että yliopistosairaalarahoitus eriyttäisiin muusta Sotepe-rahoituksesta omaksi kokonaisuudekseen ja maksettaisiin suoraan HUSille. Samalla yhtymähallitus korostaa, että yliopistosairaalarahoitusta olisi tarkistettava nykyistä korkeammalle tasolle.*
- *Huolehditaan siitä, että erikoissairaanhoidon pääsyä parannetaan. HUSin yhtymähallitus tuo omistajille tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten haasteet hoitoon pääsyssä. Yhtymähallitus esittää erillistä, pysyvää 26 miljoonan euron kohdennettua määrärahan tasokorotusta hoitoon pääsyn parantamiseksi.*
- *Esitetään valtioneuvostolle ja omistajille, että Etelä-Suomen yhteistyöalueen valmiuskeskuksen rahoitus tulee jatkossa suoraan valtiolta HUSille.*

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko lisäys hyväksyä yksimielisesti. Koska kukaan ei vastustanut esitystä, totesi puheenjohtaja, että yhtymähallitus oli hyväksynyt yksimielisesti päätösesityksen täydennettynä kohdalla 4.

17.6.2026

HUS/3575/2026

Päätös

HUS-yhtymähallitus päätti

1. esittää 17.6.2026 kokoontuvalle yhtymäkokoukselle, että talousarviovalmistelua jatketaan 2 492,6 milj. euron kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä.
2. että kehyksen 2027 laskelmaa voidaan päivittää laskennan pohjana olevien indeksien päivittyessä sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.
3. että kehyksen 2027 aluekohtaisen jaon pohjana käytetään vuoden 2026 tammi-kesäkuun toteumatietojen pohjalta laadittua vuosiennustetta.
4. hyväksyä seuraavat toimenpideoitteet kehykseen perustuvan talousarvion valmistelussa huomioitavaksi:
 - Kehyksessä huomioidaan mahdollinen syntyvyyden kasvun aiheuttama resurssitarve. Resurssien riittävyttä seurataan koko Uudenmaan alueella.
 - Vahvistetaan laaja-alaisesti hedelmöityshoitojen tarjontaa.
 - Huomioidaan psykiatrian osastopaikkojen lisääntynyt tarve. Vuoden 2027 talousarvion valmistelun yhteydessä on selvitettävä keinoja lisätä psykiatrian osastopaikkoja vastaamaan HUS-alueen tarvetta. Edistetään myös muita psykiatrian tiekartan vuosien 2025-2040 toimenpide-ehdotuksia.
 - Riippuvuuspsykiatrian osastopaikkojen saatavuus selvitetään erikoissairanhoidossa.
 - Huumeiden käytön lisääntyminen aiheuttaa kasvavan määrän vakavia infektioita ja resurssien tulee vastata kasvavaa hoitotarvetta. Selvitetään ja valmistellaan huumeiden yliannostusten kirjaamiskäytännön ja päihdeinterventiomallin käyttöönottoa.
 - Vahvistetaan ensihoidon resursseja siten, että ne paranevat erityisesti niillä alueilla, joilla etäisyydet ovat pitkiä ja resurssit on arvioitu riittämättömiksi.
 - Huolehditaan ruotsinkielisten henkilöstön saatavuudesta. Hyödynnetään asiasta tehtyä selvitystä.

17.6.2026

HUS/3575/2026

- Huomioidaan, että yliopistosairaalan tehtävien hoitamiseen tarvittava resursointi on riittävää. Vuoden 2027 talousarvion valmistelussa palautetaan HUSin oma tutkimusrahoitus tasapainottamisohjelmaa edeltäneelle 17 M€:n tasolle klinisen tutkimuksen turvaamiseksi.
- Esitetään valtioneuvostolle ja omistajille, että yliopistosairaalarahoitus eriytettäisiin muusta Sotepe-rahoituksesta omaksi kokonaisuudekseen ja maksettaisiin suoraan HUSille. Samalla yhtymähallitus korostaa, että yliopistosairaalarahoitusta olisi tarkistettava nykyistä korkeammalle tasolle.
- Huolehditaan siitä, että erikoissairaanhoidon pääsyä parannetaan. HUSin yhtymähallitus tuo omistajille tiedoksi ja mahdollisia toimenpiteitä varten haasteet hoitoon pääsyssä. Yhtymähallitus esittää erillistä, pysyvää 26 miljoonan euron kohdennettua määrärahan tasokorotusta hoitoon pääsyn parantamiseksi.
- Esitetään valtioneuvostolle ja omistajille, että Etelä-Suomen yhteistyöalueen valmiuskeskuksen rahoitus tulee jatkossa suoraan valtiolta HUSille.

Yhtymäkokous 17.6.2026 § 6

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. että talousarviovalmistelua jatketaan 2 492,6 milj. euron kehyksen pohjalta. Lisäksi huomioidaan mahdolliset työnjaolliset muutokset HUS-yhtymän ja jäsenten välillä.
2. että kehyksen 2027 laskelmaa voidaan päivittää laskennan pohjana olevien indeksien päivittyessä sekä erikoissairaanhoidon kohdistuvien tehtävälainsäädännön muutosten vaikutusten tarkennuksilla.
3. että kehyksen 2027 aluekohtaisen jaon pohjana käytetään vuoden 2026 tammi-kesäkuun toteumatietojen pohjalta laadittua vuosiennustetta.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Hallintosäntö 57.2 §

Lisätiedot

Toimitusjohtaja Matti Bergendahl
Talousjohtaja Jari Finnilä
etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Uudenmaan hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki
Talousjohtaja Jari Finnilä

7 § Henkilöstösuunnittelun kehittäminen ja tätä tukevat hallintosääntömuutokset

Selostus

Yhtymähallitus käsitteli asiaa 11.5.2026 § 68 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

Taustaa

Yhtymäkokous hyväksyi 18.6.2025 § 13 hallintosääntöön muutoksia, joilla muun muassa parannettiin tulosaluejohdon edellytyksiä johtaa koko tulosalueensa taloutta ja reagoida kesken tilikautta tapahtuviin muutostarpeisiin. Yhtymäkokouksen päätöksen perusteluissa todettiin, että tuolloin esitetyt toimenpiteet painottuvat organisaatiomalliin, ja jatkossa tuottavuuden kehitystoimet keskittyvät johtamiseen ja sen kehittämiseen. Yksi tämän jatkovalmistelun osa-alueista on ollut henkilöstösuunnittelun kehittäminen, jossa tavoitteena on ollut siirtää painopistettä talousarviovuoden henkilöstömäärärahojen suunnittelusta ja kohdentamisesta ennakoivaan, strategialähtöiseen ja tietoon perustuvaan henkilöstöressurssien johtamiseen osana normaalia toiminnan ja talouden ohjausta.

Vakanssijärjestelmä

Vakanssi on hallinnollinen väline, jolla tarkoitetaan HUSissa erikseen perustettua virkaa tai työsopimussuhteista tehtävää. Hallinnollisilla vakansseilla ei ole mitään vaikutusta henkilöiden oikeuksiin tai velvoitteisiin, vaan nämä perustuvat työ- ja virkasuhteisiin liittyvään lainsäädäntöön sekä työ- ja virkaehtosopimuksiin.

Vakanssijärjestelmä on alkujaan muotoutunut virkasuhteissa noudatetuista menettelyistä, ja sen tarkoituksena on ollut toimia henkilöstöressurssien ja henkilöstömenojen ohjauskeinona aikana ennen talouskehystä. Vakansseilla on ohjattu sitä, millaisia tehtäviä ja kuinka monta tehtävää organisaatiossa voi olla. Vakanssijärjestelmä ei ole toiminut tehokkaasti ohjauskeinona, vaan henkilöstörakennetta ja toiminnan tarpeita käsitellään osana toiminnan suunnittelua, henkilöstösuunnittelua ja taloussuunnittelua. Vakanssijärjestelmää voikin nykyisellään pitää päällekkäisenä rakenteena normaalin talousohjauksen ja -seurannan kanssa, jossa seurataan henkilöstömäärää ja henkilöstökulujen muodostumista. Henkilöstörakennetta ja sen muutoksia seurataan nykyisin tietojohdamisen raportoinnilla sekä ohjataan mm. täyttölupamenettelyllä.

Vakanssien perustaminen, muuttaminen ja lakkauttaminen sekä vakanssien seuranta aiheuttaa merkittävää hallinnollista työtä kaikissa HUSin yksiköissä. Monimutkaiset vakanssien hallintaprosessit hidastavat päätöksentekoa ja

vaikeuttavat henkilöresurssien toiminnallisesti tarkoituksenmukaista kohdentamista. Henkilöstön liittäminen tiettyyn vakanssiin aiheuttaa mm. haasteita osaamisen hyödyntämiselle. Vakanssijärjestelmä aiheuttaa lisäksi itsessään lyhyitä palvelussuhteita, joka korostuu etenkin erikoistuvien lääkärien kohdalla, kun eri syistä poissa oleville rekrytoidaan samalle vakanssille sijaisia.

Koska vakanssijärjestelmä on päällekkäinen muiden olemassa olevien ohjaus- ja seurantajärjestelmien kanssa ja aiheuttaa edellä kuvattuja jäykkyyksiä, eikä se myöskään toimi enää ohjaus- ja seurantajärjestelmänä, esitetään yhtymähallitukselle ja edelleen yhtymäkokoukselle, että vakanssijärjestelmästä luovutaan HUSissa, ja siirrytään strategiseen henkilöstösuunnitteluun.

Vakanssijärjestelmään viitataan tietyissä kohdin hallintosäännössä, ja yhtymäkokoukselle esitetään näiden mainintojen poistamista. Näitä muutoksia selostetaan tarkemmin jäljempänä. Virkojen osalta lainsäädäntö edellyttää jatkossakin niiden perustamista ja lakkauttamista toimielimessä.

Vakanssijärjestelmän poistamisella ei ole vaikutuksia tietojärjestelmien toimivuuteen.

Strateginen henkilöstösuunnittelu

Strategisessa henkilöstösuunnittelussa henkilöstön määrää ja laatua tarkastellaan kokonaisuutena suhteessa HUSin strategiaan tavoitteisiin, palvelutarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Suunnittelu kytkeytyy osaksi talousarviota ja henkilöstösuunnittelua, ja sen keskiössä ovat yksittäisten vakanssien sijasta tarvittava henkilöstömäärä ja -rakenne (määrällinen suunnittelu), osaamistarpeet sekä keinot vastata näihin rekrytoinnin, osaamisen kehittämisen, tehtävien uudelleenjärjestelyn ja muiden toiminnallisten ratkaisujen avulla (laadullinen suunnittelu). Suunnittelu ja päätöksenteko perustuu ajantasaiseen toiminta-, henkilöstö- ja taloustietoon.

Strateginen henkilöstösuunnittelu on jatkuva prosessi. Henkilöstö- ja osaamistarpeita arvioidaan ja päivitetään säännöllisesti osana johtamisen rutiineja.

Henkilöstösuunnitelmaa täsmennetään vuoden aikana toiminnan muutosten, vaihtuvuuden, rekrytointitilanteen ja strategisten linjausten perusteella lyhemmällä tai pitemmällä aikavälillä. Suunnittelu on yhteinen prosessi johdon, esihenkilöiden, henkilöstötoiminnon ja talouden välillä, ja se tukee päätöksentekoa kaikilla organisaatiotasolla.

Muutos korostaa johtajien ja esihenkilöiden vastuuta henkilöstösuunnitelman ja hyväksytyyn henkilöstöbudjetin toteuttamisesta ja seurannasta. Henkilöstöä rekrytoidaan, tehtäviä muutetaan ja vapautuvia resursseja hyödynnetään palvelujen

17.6.2026

HUS/5055/2026

laadukkaan tuottamisen ja budjetin reunaehtojen mukaisesti. Samalla luovutaan toimintaa jäykistävästä käytännöistä, kuten monimutkaisista vakanssien hallintaprosesseista ja vakanssirakenteeseen sidotusta rekrytoinnista, jotka ovat osaltaan johtaneet tehottomuuteen ja perättäisiin määräaikaisiin palvelussuhteisiin.

Strateginen henkilöstösuunnittelu vahvistaa HUSin kykyä ennakoida tulevia osaajatarpeita, vastata toimintaympäristön muutoksiin ja kohdentaa henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti. Se tukee kustannustehokkuutta, strategista ketteryyttä ja henkilöstön osaamisen parempaa hyödyntämistä ja ennakoivaa kehittämistä sekä luo edellytykset pitkäjänteiselle ja hallitulle henkilöstöjohtamiselle. Vakanssijärjestelmän lakkauttaminen tuo puolestaan mukanaan etuja organisaation toimivuudelle ja aktiiviselle kehittämiselle. Byrokratian vähentyessä päätöksenteko nopeutuu, mikä mahdollistaa henkilöstöresurssien tehokkaamman ja joustavamman hyödyntämisen. Tämä puolestaan parantaa koko organisaation kustannustehokkuutta sekä strategista ketteryyttä, sillä resursseja voidaan kohdentaa aidosti tarpeen mukaan.

Siirtyminen strategiseen henkilöstösuunnitteluun mahdollistaa sekä sujuvamman että nopeamman päätöksenteon, kun resursseja voidaan ohjata toiminnan tarpeiden mukaan. Tämä parantaa organisaation kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin ja odottamattomiin muutoksiin. Osaamisperusteisten ratkaisujen korostaminen tukee lisäksi tavoitteiden saavuttamista, sillä henkilöstön osaaminen ja vahvuudet voidaan hyödyntää laajemmin ja tarkoituksenmukaisemmin. Näin luodaan vahvemmat edellytykset strategiselle johtamiselle ja organisaation pitkäjänteiselle kehittämiselle.

HUSin henkilöstötoimikunta keskusteli asiasta 14.4.2026 ja merkitsi asian käsitellyksi yhteistoimintalain mukaisesti.

Hallintosäännön muutokset

Yhtymäkokoukselle esitetään niiden sääntökohtien poistamista hallintosäännöstä, joissa viitataan vakansseihin. Pääsääntöisesti ne muuttuvat tarpeettomiksi, kun vakanssien käytöstä luovutaan. Näitä ovat hallintosäännön 44.2 §, jossa oikeutetaan tulosalueen johtaja päättämään vakanssien perustamisesta, lakkauttamisesta, nimikkeiden muuttamisesta ja vakansseista, joihin liittyy esihenkilötehtävä sekä hallintosäännön 44.3 §:n 2 ja 3 kohdat, joissa nimittävä esihenkilö oikeutetaan päättämään avoimeksi tulleen vakanssin täyttämättä jättämisestä ja avoimen vakanssin käyttötarkoituksen muuttamisesta määräajaksi, sekä vakanssien sijoittuminen omalla alueella.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää, että hallintosäännöstä poistetaan 44.2 §, sekä

17.6.2026

HUS/5055/2026

hallintosäännön 44.3 §:n 2 ja 3 kohdat, ja että hallintosäännön 44.3 §:n kohtien numerointia tarkistetaan vastaavasti.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10.1 § 3 k.

LisätiedotHallintojohtaja Lauri Tanner
etunimi.sukunimi@hus.fi**Liitteet**

1. HUS-yhtymän hallintosääntö_muutokset näkyvillä

TiedoksiHUS-yhtymän johtoryhmä
HUS asiakirjahallinto

8 § Omistajaohjaus ja konserniohje

Selostus

Yhtymähallitus käsitteli asiaa 20.4.2026 § 55 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

-.-.-

HUS-yhtymän konsernijaosto käsitteli asiaa kokouksessaan 30.3.2026 (§ 5) seuraavalla esittelytekstillä ja päätti antaa yhtymähallitukselle alla olevan päätösesityksen.

Hyvinvointialuelain 48 §:n mukaan omistajaohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla HUS-yhtymä omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Omistajaohjaus voi liittyä perustamissopimukseen, yhtiöjärjestysmääräyksiin, palvelujen tuottamista koskeviin ja muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen HUS-yhtymässä eri yhteisöissä edustaville henkilöille, muuhun HUS-yhtymän määräysvallan käyttöön sekä muihin vastaaviin seikkoihin. Keskeinen omistajaohjausta ja sen periaatteita määrittävä asiakirja on konserniohje, jonka hyväksyy perussopimuksen 10 §:n 13 kohdan mukaan yhtymäkokous.

Tarkastuslautakunnan yhtenä arviointikohteena vuonna 2024 oli tytäryhtiöiden omistajaohjaus. Arvioinnin pääkysymyksenä oli, onko HUS järjestänyt omistajaohjauksen tarkoituksenmukaisesti. Lisäksi arvioinnissa selvitettiin tytäryhtiöiden toiminnan tarkoitusta, omistajaohjaukselle asetettujen tavoitteiden toteutumista, omistajaohjauksen keinoja ja miten HUS-yhtymän arvot näkyvät tytäryhtiöiden toiminnassa. Arvioinnissa ei käsitelty yksityiskohtaisesti yksittäisten tytäryhtiöiden omistajaohjausta, vaan omistajaohjauksen kokonaisuutta.

Arviointimuistion ensimmäisenä johtopäätöksenä todettiin, että omistajaohjaus on järjestetty tarkoituksenmukaisesti, ja että omistajaohjauksen menettelyt ovat hyvinvointialuelain, HUS-yhtymän hallintosäännön ja konserniohjeen mukaisia. Arviointimuistiossa ja arviointikertomuksessa esitettiin lisäksi omistajaohjausta koskevia suosituksia, joiden edellyttämiin toimenpiteisiin yhtymähallitus on ottanut kantaa 3.11.2025 § 119.

Konserniohjeen kannalta keskeisiä näistä suosituksista ovat 4.3 "Konserniohjeessa tulee huomioida esteellisyysäännökset, lahjonnan vastaiset periaatteet ja vaitiolovelvollisuus." sekä 4.4 "Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden kaksoisroolien tarkoituksenmukaisuutta on syytä arvioida, sillä käytännössä

17.6.2026

HUS/2451/2026

kaksoisrooli voi hankaloittaa luottamus- tai virkatehtävän hoitamista." Kaksoisrooleilla tarkoitetaan sitä, että konsernijohtoon kuuluva henkilö toimii tytär- tai osakkuusyhteisön hallituksessa ts. samanaikaisesti ohjaajana että ohjattavana. Konsernijohtoon kuuluvat yhtymähallituksen ja konsernijaoston lisäksi toimitusjohtaja, talousjohtaja ja hallintojohtaja.

Ensimmäisen suosituksen osalta yhtymähallitus on todennut edellä mainitussa lausunnossaan toimenpiteeksi seuraavan: "Konserniohje päivitetään, ja siinä huomioidaan esteellisyyssäännökset, lahjonnan vastaiset periaatteet ja vaitiolovelvollisuus." Toisen suosituksen osalta yhtymähallitus on todennut seuraavaa: "Konserniohjeen päivityksen yhteydessä rajoitetaan kaksoisrooleissa toimimista. Pääsääntöisesti hallitukset tulee muodostaa siten, että kaksoisrooleja ei synny, paitsi jos erityiset konserniohjaukseen liittyvät syyt edellyttävät tästä pääsäännöstä poikkeamista. Tällainen erityinen syy voi olla esimerkiksi tietyn tytär- ja osakkuusyhteisön ohjauksen tehostaminen tietyn konsernijohtoon kuuluvan henkilön osaamisella." Konserniohjetta on päivitetty tässä kuvatun mukaisesti, ja ehdotus päivitetyksi konserniohjeeksi on esityslistan liitteenä.

Esteellisyyksiä on tarkoitus jatkossa ehkäistä pyytämällä tytäryhtiöiden hallitukseen nimitettäviltä henkilöiltä ilmoitus mahdollisista sidonnaisuuksista vastaavasti kuin luottamustoimiin valittaessa. Ilmoitusten perusteella omistajaohjaus arvioi, ettei tehtävään esitettävillä henkilöillä ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voivat aiheuttaa esteellisyyttä tai vaarantaa yhtiön edun puolueettoman valvonnan. Asiasta ehdotetaan lisättäväksi kirjaus konserniohjeeseen. Myös lahjonnan vastaisista periaatteista ja vaitiolovelvollisuuden huomioimisesta on lisätty maininnat konserniohjeeseen.

Kaksoisroolien osalta esitetään, että jatkossa HUS-yhtymän konsernijohtoon kuuluvia henkilöitä ei voida nimetä HUS-yhtymän tytär- tai osakkuusyhteisöjen hallitukseen, paitsi jos konsernijohtoon kuuluvan henkilön nimeämisellä on erityistä merkitystä joko HUS-yhtymän edunvalvonnan tai konserniohjauksen tehokkaan järjestämisen kannalta. Tällöin tulee kuitenkin erikseen nimeämisen yhteydessä määritellä se, miten kyseisen yhteisön omistajaohjaustehtävät hoidetaan nimeämisestä syntyvän esteellisyyden seurauksena.

Konserniohjaukseen tehtävien päivitysten lisäksi tytäryhtiöiden hallituksen ja HUS konsernin yhteistyötä ja omistajan tahtotilaa on tarkoitus jatkossa selkeyttää seuraavilla käytännön toimenpiteillä, jotka keskittyvät sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden viestintään ja yhtiöiden hallitusten vastuuseen näistä.

- Tytäryhtiöiden vuositavoitteet on tähän saakka valmisteltu konsernijohtoon ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajien välillä. Tähän valmisteluun ja tavoitteista käytävään keskusteluun osallistetaan jatkossa myös yhtiöiden hallitusten

17.6.2026

HUS/2451/2026

puheenjohtajat. Tavoitteena on varmistaa omistajan tahtotilan välittyminen yhtiön operatiivisen johdon lisäksi myös yhtiön hallitukselle.

- Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat on vakiintuneesti kutsuttu raportoimaan konsernijaostolle osavuosikatsausten ja tilinpäätösten yhteydessä. Jatkossa myös hallitusten puheenjohtajat kutsutaan konsernijaoston kyseisiin kokouksiin. Tavoitteena on tällä edistää konsernijaoston ja tytäryhtiöiden hallitusten välistä vuorovaikutusta ja tiedonkulkua.
- Uusien hallitusjäsenten riittävän osaamisen varmistamiseksi heille järjestetään omistajaohjauksen toimesta perehdytys, joissa tuodaan esille yhtiöiden hallitusten oikeuksia, velvollisuuksia ja vastuita etenkin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää hyväksyä liitteenä 1 olevan HUS-yhtymän konserniohjeen.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10 §

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner
etunimi.sukunimi@hus.fi

Liitteet

1. HUS-yhtymän konserniohje_muutokset näkyvillä

Tiedoksi

Hallintoasiantuntija Hanne Lehtinen, ohjepankkiin ja HUSin verkkosivuille julkaistavaksi sekä HUSin tytäryhtiöille ja tulosalueille tiedotettavaksi

9 § Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2025

Selostus

Hyvinvointialueella ja HUS-yhtymässä tulee olla kansalliskielilautakunta, jonka tehtävistä säädetään hyvinvointialuelain 33 §:ssä. HUSissa on lisäksi määrätty lautakunnan tehtävistä hallintosäännön 30 §:ssä.

Hyvinvointialuelain 33.4 §:n mukaan lautakunnan on annettava vuosittain aluehallitukselle kertomus kielivähemmistön palvelujen toteutumisesta. Lain ja HUSin hallintosäännön mukaan yhtymähallituksen tulee antaa kertomus yhtymäkokoukselle toimenpiteistä, joihin lautakunnan kertomus antaa aihetta.

HUSin kansalliskielilautakunta on hyväksynyt kertomuksen vuodelta 2025 19.3.2026 § 5 ja päättänyt lähettää sen yhtymähallitukselle. Kertomus on esityslistan oheismateriaalina.

Kertomuksessa käsitellään HUSin kaksikielisyytyön etenemistä ja ruotsinkielisten palvelujen toteutumista vuoden 2025 aikana. Vuonna 2025 HUSissa otettiin käyttöön systemaattisempi malli ruotsinkielisen palvelun saatavuuden seurantaan, ja kansalliskielilautakunnalle raportoitiin neljännesvuosittain kielikyselyn tuloksista. Tämä on parantanut tilannekuvaa ja vahvistanut vuoropuhelua lautakunnan, johdon ja yksiköiden välillä. Tästä huolimatta ruotsinkielisen palvelun toteutuminen ei vielä saavuta yhtymähallituksen asettamaa vähimmäistavoitetta koko organisaatiossa.

Vuoden 2025 kielikyselyn keskiarvo oli 3,45 viisiportaisella asteikolla, jääden alle tavoitetason 3,5. Tulos on hieman heikompi kuin edellisvuonna, ja vain noin puolet vastaajista koki voineensa hoitaa asiansa täysin tai osittain omalla kielellään. Tulosalueiden väliset erot ovat merkittäviä: osa tulosalueista ylitti tavoitetason, mutta useat jäivät sen alle, mikä osoittaa, ettei HUSin kielellinen palvelu ole tasalaatuista.

Lautakunta tuo esiin, että hyviä tuloksia saavuttavia yksiköitä on kaikilla tulosalueilla, mikä osoittaa kehittämistoimien vaikuttavuuden silloin, kun kielikysymykseen kiinnitetään systemaattista huomiota. Erityisenä toistuvana ongelmana potilaspalautteessa nousee esiin se, ettei potilaan toivomaa asiointikieltä aina kysytä tai kirjata hoitoprosessin alkuvaiheessa, eikä tieto näin ollen ohjaa palvelun toteuttamista koko hoitoketjussa.

Henkilöstön kielitaidon osalta kertomus korostaa HR:n käynnistämän kielitaitokartoituksen merkitystä. Ajantasainen tieto henkilöstön kielellisestä osaamisesta on edellytys sille, että ruotsinkieliset potilaat voidaan ohjata ruotsia osaavan henkilöstön palveluihin. Kartoitus käynnistyi vuonna 2025, ja lautakunta

pitää sen jatkamista ja säännöllistä raportointia välttämättömänä.

Kertomuksessa käsitellään myös kielenkäyttölisää keskeisenä ohjauskeinona. Vuonna 2025 kielenkäyttölisää maksettiin aiempaa harvemmalle henkilöstölle, ja lisän taso on ollut muuttumaton vuodesta 2007 lähtien. Lautakunta ilmaisee huolensa tilanteesta, kun otetaan huomioon henkilöstön kielitaidon keskeinen merkitys ruotsinkielisen palvelun saatavuuden turvaamisessa.

Lisäksi vuosikertomus kuvaa kaksikielisyysden edistämistä tukevia toimia, kuten kielikoulutuksia, kielilähettilästoimintaa, kaksikielisyyspalkintoja sekä viestintää. Näillä toimilla on lisätty tietoisuutta ja hyviä käytäntöjä, mutta ne eivät yksin riitä korjaamaan rakenteellisia ja ohjauksellisia puutteita. Lautakunta korostaa, että kaksikielisyystyö edellyttää selkeämpää priorisointia, riittäviä resursseja ja vahvempaa ohjausta, jotta sekä lainsäädännön vaatimukset että HUSin strategiset tavoitteet voidaan saavuttaa.

Kansalliskielilautakunta esittää yhtymähallitukselle useita toimenpiteitä ruotsinkielisen palvelun saatavuuden vahvistamiseksi. Lautakunnan keskeisenä ehdotuksena on **kielenkäyttölisän korottaminen**. Lautakunta perustelee esitystään sillä, että nykyinen lisä (20 ja 40 euroa kuukaudessa) ei ole seurannut kustannuskehitystä ja sen ohjausvaikutus on heikentynyt. Lautakunta on esittänyt lisän korottamista siten, että alempi lisä nostetaan 40 euroon ja ylempi 75 euroon kuukaudessa. Lautakunta katsoo, että lisän korottaminen vahvistaa kielitaitoisen henkilöstön rekrytointia, osaamisen kehittämistä ja motivaatiota käyttää ruotsin kieltä potilastyössä.

Lisäksi lautakunta esittää **vahvistamaan ohjausta** niillä tulosalueilla ja yksiköissä, jotka eivät saavuta ruotsinkielisen palvelun tavoitetasoa. Yhtymähallitusta pyydetään edellyttämään, että alle tavoitetason jäävät tulosalueet laativat konkreettiset toimenpidesuunnitelmat ja että toimenpiteiden toteutumista seurataan osana tulosoajasta.

Lautakunta korostaa myös **henkilöstön kielitaitokartoituksen** jatkamisen ja tulosten raportoinnin merkitystä. Hallitusta pyydetään varmistamaan, että kartoituksen tulokset raportoidaan HUSin johdolle ja kansalliskielilautakunnalle vuoden 2026 aikana, jotta ruotsinkieliset potilaat voidaan entistä paremmin ohjata ruotsia osaavan henkilöstön palveluihin.

Lisäksi lautakunta esittää, että **potilaan asiointikielen huomioimiseen** luodaan yhtenäiset, velvoittavat käytännöt. Hallitusta kehoitetaan edellyttämään, että potilaan asiointikieli kirjataan systemaattisesti jo hoitoon tullessa ja huomioidaan koko hoitoprosessin ajan sekä integroidaan osaksi HUSin laatu- ja

potilasturvallisuusprosesseja.

Lautakunnan tekemien esitysten osalta voidaan todeta seuraavaa:

1. Yhtymähallitus on huomionnut tarpeen kielenkäyttölisän korottamiselle jo käsitellessään vuoden 2026 talousarviota. Vuoden 2026 talousarvion kehys ei kuitenkaan sisältänyt kielenkäyttölisän korottamiselle tarpeellista lisämäärärahaa, arviolta noin 1,2 miljoonaa euroa. Yhtymähallitus päätti kuitenkin 17.11.2025 § 126 hyväksyessään talousarvioesityksen yhtymäkokoukselle eräistä toimenpideoitteista, joista yksi käsitteli kielenkäyttölisää ja kuului seuraavasti: "HUS esittää jäsenilleen vuoden 2027 kehysneuvottelujen yhteydessä keväällä 2026 rahoitusta kielenkäyttölisän tarkistamiseen". Yhtymähallitus tulee käsittelemään vuoden 2027 talousarviokehystä ensin valmisteleavassa käsittelyssä 20.4.2026, ja tämän jälkeen yhtymähallitus tekee yhtymäkokoukselle talousarviokehystä koskevan päätösesityksen 11.5.2026.

2. Lautakunta on esittänyt, että asiakkaiden tyytyväisyyttä kielellisiin palveluihin seurattaisiin osana normaalia tulosohjausta, ja että alle tavoitetason jäävät tulosalueet laativat konkreettiset toimenpidesuunnitelmat kielellisen palvelun korjaamisesta. Ehdotus on perusteltu, koska kielellisen palvelun tyytyväisyysmittaus kuvaa hyvin suoriutumista lakiin perustuvasta kielellisen palvelun veloitteesta. Tarkoituksena on jatkossa tuoda kielellisen palvelun tyytyväisyysmittaus osaksi HUSin normaalia sisäistä raportointia (PowerBI), jolloin sen seuranta on myös yksinkertaista.

3. Henkilöstön kielitaitokartoitus on tärkeä osa osaamisen seuranta ja kehittämistä, ja hanketta seurataan HUSin johdon toimesta. Tulokset tullaan raportoimaan esityksen mukaisesti myös kansalliskielilautakunnalle.

4. Havainto yhteisten käytäntöjen tarpeesta asiointikielen osalta pitää paikkansa, ja se liittyy etenkin ilmoittautumisprosessin kehittämiseen. Tällä hetkellä HUSissa on käytössä kolme eri ilmoittautumiskanavaa, joita ei ole keskenään vakioitu. Palveluilmoittautumisen lisäksi ilmoittautuminen on mahdollista ilmoittautumisautomaateissa ja Maisassa. Ilmoittautumisessa on kyse potilashallinnon ydinprosessista, jonka sisällöllinen kehittäminen ja koordinointi kuuluu ensisijaisesti lääketieteelliselle johdolle. Koska ilmoittautumisella on vaikutusta myös asiakaskokemukseen, osallistuu kehittämistyöhön myös hoitotyön johtoon kuuluva asiakaskokemustiimi.

Päätösesitys

Yhtymäkokous merkitsee tiedoksi yhtymähallituksen lausunnon

17.6.2026

HUS/2953/2026

kansalliskielilautakunnan vuosikertomuksesta.

Julkisuus

Julkinen

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner
etunimi.sukunimi@hus.fi

Oheismateriaali

1. Kansalliskielilautakunnan vuosikertomus 2025

Tiedoksi

HUS kansalliskielilautakunta; puheenjohtaja, esittelijä ja sihteeri

10 § Yhtymähallituksen varajäsenen sekä lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan varajäsenen vaali**Selostus**

Yhtymähallitus käsitteli asiaa 20.4.2026 § 59 seuraavalla esittelytekstillä ja päätti tehdä yhtymäkokoukselle alla olevan päätösesityksen.

Yhtymähallituksen sekä lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan varajäsen Eva-Maria asukas on pyytänyt 21.3.2026 kirjallisesti eroa hallituksen varajäsenyydestä henkilökohtaisiin syihin vedoten. Eva-Maria Asukas on SDP:n edustaja Helsingistä, ja hän on yhtymähallituksessa Ville Merisen varajäsen ja lähipalvelu- ja integraatiolautakunnassa Silja Paavolan varajäsen.

Hyvinvointialuelain 75 §:n mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin.

Yhtymähallituksen ja lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan varajäsenen valitsee yhtymäkokous ja näin ollen myös eron varajäsenelle myöntää yhtymäkokous.

Varajäsenen valintaa koskevat määräykset

Hyvinvointialueesta annetun lain 81 §:n mukaan vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän toimielimiin on henkilö, joka 76 §:n mukaan on vaalikelpoinen hyvinvointiyhtymän jäsenenä olevan hyvinvointialueen luottamustoimeen. Vaalikelpoinen ei kuitenkaan ole valtion virkamies, joka hoitaa välittömästi hyvinvointialuetta koskevia valvontatehtäviä, eikä saman hyvinvointiyhtymän palveluksessa oleva henkilö.

Vaalikelpoinen muun toimielimen kuin hyvinvointiyhtymän yhtymäkokouksen jäseneksi ei ole myöskään henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä tai säätiössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle toimielimessä tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Hyvinvointialuelain 61 §:n mukaan perussopimuksessa voidaan sopia, että hyvinvointiyhtymän muiden toimielinten kuin yhtymävaltuuston ja yhtymäkokouksen kokoonpano on sovitettava sellaiseksi, että se vastaa hyvinvointialueen jäsenenä olevien hyvinvointialueiden aluevaltuustoissa edustettuina olevien eri ryhmien aluevaaleissa saamaa ääniosuutta hyvinvointiyhtymän alueella vaalilaissa säädetyn suhteellisuusperiaatteen mukaisesti.

17.6.2026

HUS/4276/2025

HUS-yhtymän perussopimuksessa ei ole sovittu poliittisen suhteellisuusperiaatteen soveltumisesta, joten yhtymähallituksen kokoonpanossa ei noudateta poliittista suhteellisuusperiaatetta.

Tasa-arvolain 4 a §:n mukaisesti hyvinvointiyhtymän toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakkin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisestä syystä muuta johdu.

Yhtymähallituksen nykyinen kokoonpano huomioiden valittava henkilö voi olla kumpaa tahansa sukupuolta.

Lähipalvelu- ja integraatiolautakuntaan valittavan henkilön tulee olla nainen.

Päätösesitys

Yhtymäkokous päättää

1. myöntää eron Eva-Maria Asukkaalle yhtymähallituksen ja lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan varajäsenen tehtävistä;
2. valita yhtymähallitukseen varajäsenen yhtymähallituksen jäljellä olevan kauden ajaksi, ja
3. valita lähipalvelu- ja integraatiolautakuntaan varajäsenen lautakunnan jäljellä olevan kauden ajaksi.

Julkisuus

Julkinen

Päätösvallan peruste

Perussopimus 10.1 § 4 k.

Lisätiedot

Hallintojohtaja Lauri Tanner
etunimi.sukunimi@hus.fi

Tiedoksi

Eva-Maria Asukas
Yhtymähallitukseen ja lähipalvelu- ja integraatiolautakuntaan nimetyt henkilöt
Lähipalvelu- ja integraatiolautakunnan puheenjohtaja sekä lautakunnan sihteeri Tiina Herranen